

1. Charakteristika školy

1.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola na ul. Ukrajinská 19 v Ostravě – Porubě je státní, plně organizovaná škola. Zajišťuje výuku a vzdělávání žáků od prvního do devátého postupného ročníku nejen ve škole sídlištního typu, ale i v ostravských nemocnicích – FNsP, Městská nemocnice Ostrava. Předškolní vzdělávání je poskytováno dětem hospitalizovaným rovněž ve všech ostravských nemocnicích a také dětem docházejících do Dětského rehabilitačního stacionáře (DRS).

Kapacita školy: Mateřská škola..... 82 dětí
Základní škola..... 202 žáků
Základní škola speciální..... 6 žáků
Školní družina.....80 žáků
Školní výdejna – Ukrajinská ....55 žáků

Mateřská škola DRS a I. stupeň základní školy se nachází v klidné lokalitě 5. porubského obvodu na ul. Ukrajinská v Ostravě - Porubě, II. stupeň je umístěn v budově na ulici Karla Pokorného v Ostravě - Porubě. Na pracovištích I. a II. stupně se žáci mohou zapojovat do činností školní družiny. Ta je propojena s dopoledním vyučováním a odpolední program je zaměřen na rozvoj schopností a dovedností žáků, pomocí kterých je podporován rozvoj klíčových kompetencí. Na ul. 17. listopadu se také nachází Fakultní nemocnice s poliklinikou, ve které jsou vzdělávání žáci se zdravotním oslabením a žáci dlouhodobě nemocní na dětských odděleních, většinou v denních místnostech, ale také u lůžka na ortopedii, chirurgii, urologii, neurologii, léčebné rehabilitaci, traumatologii a na oddělení popálenin a také ve dvou třídách očního oddělení. Dalším místem poskytujícím vzdělávání je Městská nemocnice Ostrava, ul. Nemocniční 20. Výuka zde probíhá v dětském pavilonu ve zcela nově vybudovaných prostorách, které jsou nově také vybaveny pro předškolní a základní vzdělávání. Dále také výuka probíhá ve Vítkovické nemocnici a.s. v Ostravě – Vítkovicích, Zalužanského 15, kde jsou děti vzdělávány pouze v předškolním zařízení.

Všechny budovy jsou umístěny v oblasti s velmi dobrou dopravní obslužností. Někteří z rodičů využívají k dopravě dětí do školy vlastní osobní auta nebo nabídku „Aldio“. Jedná se o veřejnou sociální dopravní službu, která slouží imobilním občanům.

1.2 Vybavení školy – materiální a prostorové

Škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je esteticky, funkčně a účelově vybavena. Prostory pro výuku jsou dostatečné. Na I. stupni jsou doplněny relaxačními místnostmi, na II. stupni relaxačními koutky. K dalším speciálně vybaveným učebnám patří tělocvična, keramická dílna, učebna pro muzikoterapii a logopedii a relaxační místnost. Pohybové aktivity probíhají také v prostorech školní zahrady.

Všichni vyučující I. stupně mají dostatečné prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele, vybavené odpovídajícím nábytkem. Součástí školy 1. stupně jsou oddělení školní družiny, jejichž činnost probíhá v prostorech kmenových tříd.

Žáci i ostatní zaměstnanci školy se mohou stravovat ve školní jídelně – výdejně. Obědy jsou dováženy z vedlejší Základní školy na ul. Ukrajinská v Ostravě – Porubě. Sociální zařízení je přizpůsobeno handicapovaným žákům. Svým vybavením odpovídá fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám.

Žáci II. stupně využívají při výuce a odpoledních aktivitách učebnu muzikoterapie, ICT, výtvarnou dílnu, relaxačně ventilační místnost pro uvolnění energie a odpočinek, školní knihovnu pro četbu knih a relaxaci, logopedii a tělocvičnu, ve které probíhá jóga, skupinová rehabilitace a nenáročná pohybová aktivity. I na tomto pracovišti mohou žáci docházet do oddělení školní družiny.

Učitelé II. stupně mají dostatečný prostor pro uložení výukových materiálů a relaxaci učitelů. Všechny třídy (od 1. až po 9.) jsou vybaveny počítači a interaktivními tabulemi, které jsou nezbytnou pomůckou pro výchovu a vzdělávání našich žáků.

V budovách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou učebny vybaveny množstvím kompenzačních a didaktických pomůcek nezbytných pro výchovu a vzdělávání handicapovaných žáků. Pomůcky jsou doplňovány a obnovovány dle potřeb žáků a na základě konzultace s odborníky. Obě budovy školy jsou zcela bezbariérové.

1.3 Školy při zdravotnických zařízeních

Na základě Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 27002/2005-22 ze dne 29. srpna 2005, které nabylo účinnosti 1.5.2007 může ředitel základních škol a mateřských škol při zdravotnických zařízeních upravit školní vzdělávací program, případně organizaci vzdělávání obecně stanovenou v RVP ZV, podle konkrétních podmínek, vzdělávacích potřeb a možností žáků.

Při dlouhodobém pobytu bude škola ve vzdělávacím obsahu vycházet ze vzdělávacího obsahu ŠVP kmenové školy především v Čj, M, Cj, případně dalších předmětech podle vzdělávacích potřeb žáků.

1.3.3 Základní škola při zdravotnickém zařízení ve FNŠP v Ostravě – Porubě

Klinika dětského lékařství

Kapacita oddělení je 12 dětí. Třídy při zdravotnických zařízeních jsou účelově vybaveny. Mají dostatek pomůcek a školních potřeb pro žáky různých ročníků a různých vzdělávacích programů. Výuka je zcela podřízena hygienickým normám platných pro zdravotnická zařízení.

Spolupráce se zdravotníky je velmi dobrá, vycházejí požadavkům školy vstříc.

Klinika dětské neurologie – mladší děti, starší děti

Na oddělení jsou hospitalizovány děti předškolního a mladšího školního věku s různými neurologickými problémy, děti staršího školního věku a adolescenti. Výuka probíhá, dle zdravotního stavu dětí buď v učebně nebo na pokojích.

Spolupráce se zdravotníky je dobrá. Rodiče, kteří doprovázejí své dítě při pobytu v nemocnici, práci učitelů vítají.

Oddělení chirurgie, popálenin, léčebné rehabilitace, traumatologie

Děti jsou vyučovány na odděleních dětské chirurgie, popálenin, neurochirurgie, léčebné rehabilitace a traumatologie, dialýzy.

Chirurgie

- zlomeniny, slepé střevo, kýla, autonehody, pády z oken atd.
- na oddělení jsou děti od kojenců až po střední školu (včetně)
- děti po zlomeninách se na oddělení vracejí na vytahování drátů nebo bývají přerazovány na oddělení léčebné rehabilitace
- hospitalizace je při zlomeninách dolních končetin dlouhá, děti se vracejí na další operace nebo přecházejí na jiná oddělení (léčebná rehabilitace)

Popáleniny

- popálení ohněm, elektrickým proudem, vodou, pyrotechnikou
- na oddělení jsou děti od kojenců až po střední školu (včetně)
- hospitalizace je dlouhodobá, děti se vracejí na plastiky a lasery. Hospitalizace se opakuje po dobu několika let.

Léčebná rehabilitace

- dlouhodobá hospitalizace dětí, které již byly vyučovány na oddělení chirurgie

Traumatologie

- dlouhodobá hospitalizace dětí po úrazech
- každé oddělení má k dispozici speciálně upravenou učebnu, neustále dochází k modernizaci oddělení. Součástí učebny je i herna vybavená hračkami, které

jsou každoročně obměňovány. Děti, které nemohou chodit, se učí na pokoji. Mají zde i televizi a pojízdné stolky, na kterých mohou pracovat.

Materiální vybavení je dostačující. K dispozici jsou učební pomůcky a učebnice všech ročníků a vzdělávacích programů.

Technické, hygienické a prostorové vybavení je standardní.

Spolupráce s veškerým personálem v nemocnici je velmi dobrá.

Vyučování je přizpůsobováno průběhu léčby a aktuálnímu zdravotnímu stavu žáků.

1.3.4 Mateřská škola při nemocnici v Ostravě – Vítkovicích

Hlavním cílem činnosti mateřské školy je vytvořit méně stresové prostředí pro hospitalizované děti a svým přístupem přispívat ke zdárné léčbě. Pedagogická péče je zajištěna jedním speciálním pedagogem.

Umístění a dostupnost:

Mateřská škola při nemocnici v Ostravě – Vítkovicích se nachází v klidné lokalitě v areálu nemocnice. Dostupnost MHD a osobními auty je velmi dobrá. Budova s dětským oddělením ve Vítkovicích je šestipatrová. Dětské oddělení se nachází v pátém patře společně s dětskou JIP, probíhá mezi nimi intenzivní spolupráce.

MŠ při nemocnici spolupracuje s:

- odbornými lékaři (pediatr, rehabilitační sestra, ...)
- s matkami, které v některých případech děti doprovází
- MŠ Ukrajinská

Mateřská škola má dostatečně velké prostory. Věcné vybavení školy odpovídá zdravotním, hygienickým a individuálním potřebám dětí. Je přizpůsobené tak, aby bylo maximálně dostupné a využitelné. Herna je vybavena pracovními stolky, herními koutky, dětským dřevěným domkem a dětskou kuchyňkou. V herně jsou barevné dřevěné police, v nichž jsou umístěny hračky a pomůcky, které jsou průběžně obnovovány, doplňovány a pedagogem plně využívány. V herně jsou také klávesy, které jsou rovněž využívány při hudebních činnostech s dětmi.

Organizace a řízení mateřské školy

Organizace dne je plně podřízena chodu dětského nemocničního oddělení. Na prvním místě je zdravotnická a rehabilitační péče o děti.

1) Skupinová

Ranní rituály = společná ranní činnost všech dětí, která je zaměřena na rozvoj komunikativních dovedností, seznámení se s ostatními dětmi.

STRUKTURA RITUÁLŮ:

- pozdravení a přivítání se s každým dítětem, komunikace s dětmi
- jména dětí, pojmenování dne, měsíce, ročního období, výběr vhodného symbolu pro počasí
- seznámení s novým učivem, opakování dříve naučeného (snaha o maximální propojení vzdělávacích oblastí)
- písnička, básnička, říkanka, pohádka

2) Individuální

Individuální činnosti = jsou zaměřeny na rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky, početní představivosti, herních a pracovních pohybů dle schopností a možností dítěte. V druhé části se zaměřujeme na opakování dříve probraného učiva, učíme se pracovat s obrázky, rozvíjíme smyslové vnímání apod. Důležitou součástí je také neustálá motivace a pochvala dětí. Vše je opět přizpůsobeno věkovým a zdravotním možnostem dítěte.

Realizace vzdělávacích činností je podřízena věku a stupni rozvoje dětí, jejich potřebám, zájmům a pedagogickému záměru. Denní součástí pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na vzniklou situaci, vnímání celé osobnosti dítěte a jeho získání ke spolupráci; u každého dítěte hledání vlastních vzdělávacích postupů na základě zdravotního stavu.

1.3.5 Základní škola a Mateřská škola při Městské nemocnici Ostrava

V rámci dětského oddělení MNO jsou umístěny dvě třídy, které jsou využívány jako herna pro MŠ a učebna pro ZŠ.

Cílem celkového vzdělávacího programu je:

- umožnění vzdělávání dítěte hospitalizovanému v nemocnici tak, aby se mohlo bez větších problémů zapojit do výuky na své kmenové škole
- zvládnutí vytržení z domácího prostředí, tj. snaha o vytvoření atmosféry, ve které je dítě ve fyzické a psychické pohodě
- zajištění dostatečného množství podnětů v průběhu nemoci, které rozvíjejí jejich schopnosti a dovednosti
- vytváření a rozvíjení vzájemných vztahů vedoucích k podpoře pocitu bezpečí, vzájemné důvěry nejen mezi dětmi, ale veškerým nemocničním personálem pečujícím o nemocné děti včetně pedagogických pracovníků
- zaměření pozornosti na celkový rozvoj dětské osobnosti dítěte a působení na všechny sféry dětské psychiky, která sehraává v nemocničním prostředí velmi podstatnou roli.

Průběh výuky je plně podřízen zdravotnímu stavu dětí a lékařskému doporučení zátěže dětí. Denně musíme reagovat na měnící se okolnosti a podmínky, z nichž

mnohé se dají jen těžko předpokládat. V důsledku toho je práce v tomto různorodém kolektivu založena převážně na individuální práci s jednotlivými dětmi a žáky, případně je využívána forma výuky na malotřídních školách (využití znalostí dětí k prohloubení nebo poučení ostatních, či seznámení s novým učivem a z toho vyplývající opakování již naučeného pro různorodou skladbu školních ročníků nebo otevření nových obzorů učení v budoucnu).

Prostorové podmínky

Mateřská škola – je umístěna v druhém patře Dětského lékařství MNO na oddělení malých dětí ve věku 0–6 let. Využívá prostoru na oddělení kojenců a batolat, který je dostatečně velký (6 x 5 metrů) a je velmi dobře materiálně vybaven – barevným nábytkem, dětskými stolečky, židličkami a herním vybavením odpovídajícím věku hospitalizovaných dětí.

Základní škola – je umístěna v prvním patře kliniky Dětského lékařství MNO na oddělení větších dětí, tj. dětí ve věku 6-18 let. Využívá stejně velkého prostoru jako MŠ. Učebna je vybavena školními stoly a židlemi, vestavěnými skříněmi, které slouží k uložení učebnic, školních pomůcek a potřeb, skříňkami a policemi, kde jsou uloženy hry, hračky a knihy pro děti.

Oba prostory (herna MŠ a třída ZŠ) jsou v odpoledních hodinách využívány hospitalizovanými dětmi na oddělení.

Součástí materiálního vybavení je sborovna školy a sklad školy, jež se nacházejí ve sklepních prostorech dětského oddělení.

Technické podmínky

Učitelé mají k dispozici kopírku, která je umístěna ve sborovně školy a slouží ke kopírování materiálu pro výuku dětí a k množení materiálu pro výtvarnou a pracovní výchovu. Také je využívána k množení písemností pro učitele.

K výuce a relaxaci jsou využívány radiomagnetofony s CD přehrávačem, které byly zakoupeny z finanční částky darované ZŠ Šenov a jsou umístěny v jednotlivých třídách. Jsou zapůjčovány v dopoledních hodinách dětem upoutaným na lůžko k poslechu hudby nebo pohádek. V herně i učebně je umístěna televize a DVD přehrávač (majetek nemocnice), kterých bývá využíváno převážně v odpoledních hodinách. V MŠ děti ráno občas sledují pořad „Kouzelná školka“, v ZŠ sledujeme s žáky televizní přírodovědné nebo vzdělávací pořady vztahující se k výuce.

Součástí vybavení učebny ZŠ je počítač s tiskárnou a notebook s možností připojení na internet, které poskytuje MNO. Jsou využívány ke zpestření výuky, k prohloubení probíraného učiva, k vyhledávání informací týkajících se daného tématu apod. Učitel může být ve spojení s kmenovou školou žáka pomocí webových stránek škol (přístup k týdenním plánům, a tím je zajištěna lepší orientace o právě probíraném učivu nebo spojení přímo s učitelem žáka – zejména při dlouhodobých hospitalizacích).

Materiální podmínky

ZŠ je vybavena učebnicemi pro 1. – 9. ročník zejména pro výuku jazyka českého a matematiky, prvouky a přírodovědy, encyklopediemi a výukovými materiály pro práci na PC.

Spotřební materiál pro výtvarnou a pracovní výchovu a učební pomůcky (sešity, psací potřeby, pracovní listy...) jsou zajišťovány nákupem školních potřeb z nabídkových katalogů či volným nákupem v prodejnách. Dále je využíváno sponzorských darů firem a organizací, které předávají buď finanční částku nebo již konkrétní materiálové vybavení (např. televize, hry, hračky, pastelky...), a také darů dětí ze sbírek v základních školách nebo od rodičů hospitalizovaných dětí či samotných zdravotních pracovníků, kteří přinášejí starší hračky, hry nebo knížky.

Charakteristika vyučovaných dětí

Za školní rok se učitelé setkají asi s 500 až 600 žáky, kteří na dětském oddělení tráví kratší či delší čas daný závažností jejich zdravotního stavu. Každý den se mění složení třídy a počet dětí v ní. Potkávají se zde děti z různých společenských vrstev, etnických skupin, „zdraví“ žáci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (s oslabením kognitivního vývoje, tělesným postižením nebo s onemocněním trvalého charakteru – diabetes, Crohnova choroba, astma...), žáci s poruchami učení včetně ADHD a v neposlední řadě žáci s různým onemocněním či poraněním následkem úrazů, a z toho vyplývajícími možnostmi zapojení se do výchovně – vzdělávacího procesu.

V MŠ jsou vyučovány děti ve věku 2,5 – 6 let. Dětem, které se nemohou zúčastnit výuky v herně, se věnuje učitelka individuálně na pokoji, kam průběžně dochází a plní naplánovaný program. Programu se mohou účastnit i rodiče, kteří jsou hospitalizováni společně s dětmi.

V ZŠ jsou vyučovány děti ve věku 6–15 let, tedy děti prvního až devátého ročníku různých typů škol a studenti ve věku 15-18 let navštěvující střední školy a střední odborná učiliště. Výuka žáků probíhá ve třídě a na pokojích, na žádost zdravotníků docházíme i na oddělení jednotky intenzivní péče – vždy s ohledem na zdravotní stav žáků.

Spolupráce

Spolupráce ZŠ a MŠ při MNO s jinými subjekty je velmi bohatá a různorodá. Přesto se nebráníme možnosti spektrum spolupráce rozšířit o nové nabídky.

Každodenní je také spolupráce se zdravotnickým personálem, která je na velmi dobré úrovni. Práce je týmová. Učitelé dále spolupracují s rehabilitační pracovníci, psycholožkou, každodenně je konzultován zdravotní stav a vřazení dítěte do vyučování s lékařem, popřípadě staniční sestrou. Vřazení dítěte do výchovného a vzdělávacího programu je zpracováváno písemnou formou.

K tradičním formám spolupráce patří spolupráce se základními školami z Ostravy a okolí. Jedná se o ZŠ Ostrčilovu a ZŠ gen.Janka v Ostravě, ZŠ Radniční v Šenově.

Spolupracujeme také se zdravotními klauny v rámci projektu Dr. Klaun realizovaným Chance 4 Children (C4C), kde jsme v rámci workshopů získali certifikát „Léčba úsměvem a Lego play agent“.

1.3.6 Základní potřeby dítěte v nemocnici

Udržení styku dítěte s rodinou

- rodiče jsou členy týmu, který se o dítě stará
- rodičům je umožněna účast ve výuce
- rodičům je umožněno denně (pokud to zdravotní stav dovoluje) své dítě navštívit během odpoledních návštěv
- pedagog komunikuje s rodiči prostřednictvím zdravotníků, nebo popřípadě, na přání rodiče, osobně
- rodičům je vysvětleno, jak pečovat o své nemocné dítě v prostředí nemocnice a také po propuštění domů
- je kladen důraz na udržení styku dítěte s rodinou
- Na klinice Dětského lékařství MNO mohou rodiče navštěvovat dítě v průběhu celého dne (ostatní rodinní příslušníci, případně přátelé a spolužáci v návštěvních hodinách) nebo mohou přijít ráno a odejít ve večerních hodinách (např. až usne jejich dítě) a trávit s ním v nemocnici celý den.
- U těchto rodičů převažuje každodenní styk s pedagogem

Vytvoření prostředí, které by dítěti připomínalo domov

- dítě je hospitalizováno na dětském oddělení
- výzdoba a zařízení oddělení je přizpůsobená potřebám dítěte
- režim oddělení je přizpůsoben zvykům dítěte (doba spánku, strava)
- oddělení je vybaveno tak, aby si děti mohly kdykoli hrát
- je zabezpečena školní i předškolní výuka dětí

Dítěti je daná možnost porozumět tomu, co se s ním děje a možnost účastnit se rozhodování

- dítě je připraveno na hospitalizaci před plánovaným přijetím do nemocnice
- příjem dítěte v doprovodu rodičů je přímo na oddělení, na pokoj, případně do herny
- dítě i rodiče jsou seznámeni s ošetřujícím personálem a provozem na oddělení
- dítě je vyšetřeno v přítomnosti rodičů
- dítěti je vysvětleno, co se s ním bude dít
- dítě je seznámeno s pedagogem a formou hry připraveno na vyšetření, léčbu, popřípadě operaci
- je připraven program hry na další dny
- porozumění strachu dítěte a zmírnění nepříjemných pocitů
- vysvětlení vyšetřovacích výkonů a léčebných zákroků

- vysvětlení života na oddělení pomocí informačních materiálů (fotografie)
- průběžné informování dítěte a rodičů o výsledcích vyšetřování a přípravě léčebného plánu

Psychosociální podmínky

- klidné, bezpečné, pohodové prostředí s dostatkem soukromí
- adaptační program – pedagog se snaží dětem maximálně zpříjemnit a ulehčit adaptaci na nemocničním oddělení
- pedagog respektuje individuální potřeby dítěte, reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování
- spolupráce pedagoga s ostatními odborníky (pediatr, rehabilitační lékař, klinický psycholog...)
- k dítěti je přistupováno s úctou a důvěrou, jsou na něj kladeny jen přiměřené požadavky
- dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů

1.3.7 Dětský rehabilitační stacionář při Městské nemocnici Ostrava

Dětský rehabilitační stacionář (dále DRS) je zdravotnické zařízení, detašované pracoviště Městské nemocnice Ostrava.

Budova DRS je jednopatrová. V přízemí se nacházejí dvě oddělení, prostorná kuchyně a prádelna. V prvním patře se nacházejí ordinace lékařů, logopedů, psychologa a rehabilitace – tělocvičny fyzioterapeutů a ergoterapeutů, místnost – Snoezelen, zrková komora. Každé oddělení má jídelnu, koupelnu s WC, šatnu, dvě větší herny, které jsou vhodně upraveny a vybaveny podle potřeb dětí, a z části zastřešenou terasu s přístupem na zahradu. Zahrada má dostatek zeleně i stromů, betonové chodníky s lavičkami, dřevěné dětské herní centrum, propioceptivní chodník, zabudované motivátory, dřevěný domeček s dětskými hračkami určené pro pobyt venku.

DRS je speciální zařízení zaměřující se především na včasnou diagnostiku patologického motorického vývoje dětí a následnou péči, která je poskytována formou ambulantních návštěv nebo formou denního pobytu v rámci předškolní docházky. Těmto dětem je zajištěna komplexní péče, kterou poskytuje tým kvalitně erudovaných odborníků – lékařů (pediatr, rehabilitační lékař, neonatolog), kliničtí logopedi a psycholog. Početná skupina certifikovaných Bobath terapeutů (fyzioterapeutů a ergoterapeutů) nabízí léčebnou rehabilitaci dle Bobath konceptu, reflexní terapii dle prof. Vojty, sensorickou integraci, tejpování, propioceptivní nervosvalovou facilitaci, výběr a poradenství v oblasti kompenzačních pomůcek, fyzikální procedury. Každému dítěti je poskytována požadovaná péče dle individuálního plánu. Důležité zázemí pro děti představuje skupina dětských sester a ošetřovatelek, jejichž úkolem je zajištění odborné zdravotní a ošetřovatelské péče např. polohování do vertikalizačních stojanů,

aris židlí, terapeutické krmení s využitím bukofaciální reedukace atd. Samozřejmostí je poskytování poradenských služeb v sociální oblasti. Péče v zařízení je hrazena z části ze zdravotního pojištění a z části z rozpočtu města. Rodiče hradí dětem stravu ve výši 125,-Kč na den.

Pedagogická péče je zajištěna třemi speciálními pedagogy na dvou odděleních - „Sluníčka“ a „Jahůdky“. Děti jsou vzdělávány podle ŠVP PV s názvem „Jaro, léto, podzim, zima, ve školce je vždycky prima“, které je vypracováno dle RVP PV. Rozvoj, prohlubování a zdokonalování dovedností, znalostí a schopností u dětí probíhá formou skupinového (viz výše uvedený ranní rituál) a individuálního vzdělávání. Dětem nabízíme pestrou škálu aktivit např. tvořivé dílny, výlety pro rodiče s dětmi, tematické výlety, divadelní představení, besídky, karnevaly a další. Třídy poskytují, pro svou vybavenost didaktickými a kompenzačními pomůckami, kvalitní zázemí pro výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku. Jedná se převážně o děti s kombinovaným postižením, s různými formami mozkové obrny, s vrozenými vývojovými vadami, svalovou dystrofií, se stavy po úrazech mozku a pohybového aparátu. Zákonní zástupci dítěte jsou pravidelně informováni o dění na odděleních a mají možnost se kdykoli aktivně účastnit všech aktivit pořádaných v DRS.

V rámci programu Snoezelen (stimulace všech smyslů) stimulujeme schopnosti dětí, motivujeme je k aktivním činnostem, vedeme k maximální možné míře samostatnosti. V rámci logopedie probíhá kroužek „Znakováček“ jedenkrát týdně. V rámci Senzorické integrace nabízí DRS třítydenní pobyt na odděleních pro děti z běžných MŠ.

DRS dále spolupracuje s/se:

- Speciálně pedagogickými centry (SPC),
- Střediskem rané péče (SRP),
- ZŠ, ZŠ speciální,
- MŠ Ukrajinská,
- odbornými lékaři – neurolog, ortoped, kardiolog, oční, ORL, urolog, alergolog, gastrolog, genetik, ortopedický protetik, psychiatr.

DRS je vzdělávací a školící středisko Bobath konceptu, pořádá multioborové semináře, konference, stáže, školení a kurzy.

Při DRS funguje Občanské sdružení Želvička, které pomáhá sdružovat rodiny pečující o dítě se zdravotním postižením a pomáhá shánět podporu na vybavení odbornými pomůckami.

Vztahy mezi pedagogy a zdravotnickým personálem jsou velmi dobré. Obě strany podporují vytváření příjemného klimatu, jakožto nezbytné podmínky pro úspěšnou péči o děti se zdravotním postižením.

1.4 Charakteristika pedagogického sboru

Na výchově a vzdělávání žáků školy se podílí:

- a) pedagogičtí pracovníci zabezpečující výchovu a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- c) pedagogičtí pracovníci zabezpečující předškolní výchovu a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- e) pedagogičtí pracovníci zabezpečující zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Většina učitelů disponuje schopnostmi odborně realizovat konkrétní vyučovací předměty a jiné výchovné a vzdělávací činnosti (splňují předpoklady pro výkon funkce pedagogického pracovníka stanovené právním předpisem). Ostatní si případně doplňují vzdělání studiem na vysokých školách a rozšiřují svou odbornost na seminářích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve škole pracuje výchovný poradce, školní metodik prevence a školní psycholog. Dle potřeby nabízejí odbornou pomoc dětem i rodičům. Své důležité a nezastupitelné postavení má při výuce dětí se speciálními vzdělávacími potřebami asistent pedagoga.

1.5 Charakteristika žáků

Škola je určena žákům a dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, tedy žákům, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností či k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Na škole pro žáky se SVP jsou vzděláváni žáci, kterým jejich handicap neumožňuje vzdělávání na základní škole běžného typu. Třídy mohou navštěvovat žáci a děti zejména s tělesným postižením až těžkým tělesným postižením, souběžným postižením více vadami, dětskou mozkovou obrnou, vysoce funkčním autismem. Školu navštěvují žáci z širokého okolí města Ostravy. Požádá-li zákonný zástupce o přijetí svého dítěte k předškolnímu či základnímu vzdělávání může být ředitelem školy přijato na základě doporučení speciálně-pedagogického centra, popřípadě pedagogicko-psychologické poradny (dle typu postižení) a na základě souhlasu zákonného zástupce žáka.

U hospitalizovaných žáků o zařazení do vyučování rozhoduje ošetřující lékař se souhlasem zákonného zástupce.

1.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Naše škola opakovaně realizuje projekty v rámci výzev MŠMT (OP VVV), které jsou podpořeny z Evropských strukturálních a investičních fondů (tzv. Šablony). Tyto

projekty umožňují zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků školy i rozšíření nabídky aktivit pro žáky.

Od roku 2004 je naše škola zapojena v mezinárodních projektech Erasmus+ (dříve Comenius). V rámci projektů Klíčové akce 1 získávají pedagogičtí pracovníci školy zkušenosti s novými metodikami, které posléze využívají při práci s žáky. Do projektů Klíčové akce 2 jsou zapojeni také žáci školy, kteří se účastní jak lokálních projektových akcí, tak výjezdů do zahraničí. Velký důraz je kladen na rozvoj sociálních a komunikačních kompetencí žáků. Témata projektů odrážejí potřeby zúčastněných škol, obvykle se dotýkají průřezových témat a funkčních gramotností.

Žáci jsou také zapojováni do krátkodobých a střednědobých projektů Etwinning, založených na virtuální mezinárodní spolupráci. Projekty jsou vybírány s ohledem na zájem a kapacitu třídních kolektivů a slouží ke zvýšení zájmu žáků o výuku cizího jazyka a k rozvoji jejich komunikačních a ICT dovedností.

Žáci 6. a 7. ročníku se každoročně účastní celosvětového Peace Crane Project, výměny papírových jeřábů. V rámci projektu jsou žáci propojeni se zahraniční školní třídou, se kterou si vymění dopis, informace o škole, obci a zemi a origami jeřáby.

Škola ve spolupráci se sdružením BES organizuje každoročně týdenní rehabilitační pobyt pro žáky školy. Pobyt je zaměřen na odpočinek v přírodě a pohybové aktivity; žáci se dále účastní celopobytové tematické hry.

Každoročně také škola realizuje aktivity v rámci programu EVVO.

1.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

System spolupráce mezi školou a rodiči je naší prioritou. Vytváříme dobré vztahy mezi učiteli a žáky. Rodiče cítí svou příslušnost ke škole a jsou dobře informováni o činnosti školy a úspěchu či neúspěchu svého dítěte. Setkání rodičů a učitelů jsou užitečná a produktivní. Většina rodičů má možnost být s pedagogem v každodenním kontaktu. Rodiče své děti do školního zařízení vozí převážně osobně, a proto vztah mezi rodičem a učitelem je velice blízký. Komunikace tedy může probíhat denně a případný požadavek či problém je řešen téměř okamžitě. Samozřejmostí jsou pak i třídní schůzky a konzultační hodiny.

Sdružení Bes,z.s.

- úzce spolupracuje se školou od roku 1999.

Cílem sdružení je:

- o podpora činnosti škol
- o vytváření materiálních podmínek při zkvalitnění péče o tělesný a duševní rozvoj žáků školy
- o vytváření podmínek pro integraci školy
- o podpora sportovní a rekreační činnosti žáků školy

- podpora vzdělávacích aktivit zaměřených ke zvyšování odbornosti pracovníků

Sdružení si zvolilo název, který napovídá vše o jeho činnosti zaměřením. Bes byl egyptský trpaslík, který ochraňoval lidská obydlí a děti. I my se tedy snažíme svými aktivitami zpříjemnit běžný den nejen dětem, ale i rodičům.

Sdružení podporuje všechny aktivity školy. Nejvyšším cílem sdružení je vytváření materiálních a humánních podmínek pro celkový rozvoj dětí s handicapem.

Školská rada

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Školskou radu zřizuje zřizovatel, funkční období členů školské rady je tři roky, zasedá nejméně dvakrát ročně. Povinnost zřídit školskou radu ukládá Zákon č.561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Školská rada má 6 členů.

Partner školy

Generálním partnerem školy je technologická společnost ELVAC, s.r.o., jejíž hlavním předmětem podnikání je inženýring a obchodně-technické služby v oblasti průmyslové a speciální výpočetní techniky. Spolupráce s touto společností pro školu znamená kvalitní vybavenost počítačovou technikou, podporování financování chodu počítačové učebny, poskytování dopravy a podpora jiných aktivit.

Dalšími významnými partnery školy jsou Statutární město Ostrava a Krajský úřad Moravskoslezského kraje, jejichž hlavní pomocí je přidělování dotací. Finanční podpora škole umožňuje organizování zajímavých akcí, které napomáhají k zpestření a zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu.

Kritický přítel školy,

Především jeho názory a vnější pohledy na školu jsou pro nás velmi důležité. Naším kritickým přítelem jsou zdravotničtí pracovníci a psychologové, kteří s naší školou úzce spolupracují. Mají patřičné odborné dovednosti a vědomosti, znají podmínky školy a její charakteristiku, jsou ochotni škole asistovat v procesu změn, dávat rady, podporovat školu a pomáhat řešit problémy. Mají pozitivní pohled na školu, jsou otevření k diskuzi a ke kritice, neobávají se konfliktů a jsou schopni je řešit konstruktivně. Úzce spolupracují s rodiči žáků. Poskytují užitečné zdroje informací.